

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Matematika és Informatika
1.3 Intézet	Magyar Matematika és Informatika
1.4 Szakterület	Informatika
1.5 Képzési szint	Magiszteri
1.6 Szak / Képesítés	Vállalati szoftvertervezés és fejlesztés

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Skálázható valósidejű webalkalmazások osztott rendszereknek						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Sulyok Csaba, tanársegéd						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Sulyok Csaba, tanársegéd						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező - szaktárgy
2.8 A tantárgy kódja	MMM8068						

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	Melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	Melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					50
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					30
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					75
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					-
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	158				
3.8 A félév össz-óraszama	200				
3.9 Kreditszám	8				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> ● Haladó programozási módszerek ● Webprogramozás, Hálózatok ● Software Engineering
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> ● Webprogramozás középszintű ismereti ● Fejlesztői környezetek ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Videoprojektorral felszerelt előadóterem • Megbízható hálózati csatlakozási lehetőség
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Számítógépekkel és megbízható vezeték nélküli hálózattal felszerelt szeminárium terem • Áramellátási lehetőség hordozható számítógépeknek

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1.1. Programozási paradigmák és nyelvspecifikus mechanizmusok kielégítő leírása, valamint a szemantikai és szintaktikai közötti különbségek azonosítása.</p> <p>C1.3. Forráskód megfelelő szintű készítése és komponensek unit-tesztelése egy ismert programnyelven, adott feladatspecifikáció alapján.</p> <p>C2.1. A szoftverrendszerek megfelelő fejlesztési módszereinek beazonosítása</p> <p>C6.4. Teljesítmény mérése válaszidők és felhasznált erőforrások alapján; elérési jogosultságok meghatározása.</p> <p>C6.5. Számítógépes hálózati projektek készítése</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1 A szervezett és hatékony munka szabályainak, a didaktikai-tudományos területhez való felelősségteljes hozzáállás alkalmazása a saját potenciál kreatív értékesítéséhez, a szakmai etika alapelveinek és normáinak tiszteletben tartásával</p> <p>CT2 Interdiszciplináris csoportban szervezett tevékenységek hatékony lebonyolítása és az interperszonális kommunikáció, a különféle csoportokhoz való viszony és együttműködés empátikus képességének fejlesztése</p> <p>CT3 Hatékony módszerek és technikák használata tanulásra, információszerzésre, kutatásra és a tudásszerzési kapacitások fejlesztésére, egy dinamikus társadalom igényeinek való megfelelésre, román és egy nemzetközi nyelven történő kommunikációra</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Valós idejű webalkalmazások létrehozása • Állapot-mentesség kialakítása • Skálázhatóság tisztázása, felmérése és elérése osztott rendszerekben
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Ipari standard dinamikus frontend fejlesztése: aszinkron kommunikáció, AJAX, fetch API • Ipari standard dinamikus backend fejlesztése: RESTful elveknek való megfelelés • Kétirányú kommunikáció megvalósítása különböző technológiákkal: SSE, WebSocket • Message queue rendszerek használata valós idejű kommunikáció és skálázhatóság megvalósításáért • Valós idejű adatfolyamok (bináris és multimédia) hálózati átvitele • Skálázható osztott webalkalmazások biztonsága

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1-3. hét: Ismétlés <ul style="list-style-type: none"> • Webprogramozási alapok: HTTP, JavaScript, ECMAScript • Dinamikus backend technológiák: node.js, Express 	Előadás, magyarázat, példák	
4. hét: Aszinkron kérések & AJAX <ul style="list-style-type: none"> • XMLHttpRequest, fetch API, Promise-alapúság 	Előadás, magyarázat, példák	
5. hét: Szerveroldali endpoint konvenciórendszer: REST <ul style="list-style-type: none"> • REST elvek, HATEOAS • CRUD műveletek RESTful kezelése • Általános hibakezelés 	Előadás, magyarázat, példák	
6. hét: Valós idejű kétirányú kommunikáció <ul style="list-style-type: none"> • Server-Sent Events (SSE) • A WebSocket protokoll, HTTP Upgrade mechanizmus • WebSockets szerveroldali fogadása • Legacy rendszerek: socket.io 	Előadás, magyarázat, példák	
7-8. hét: Message broker: queue és pub/sub rendszerek <ul style="list-style-type: none"> • A consumer/producer, valamint publish/subscribe tervezési minták • Üzenetküldési protokollok: AMQP, STOMP • Message broker rendszerek: RabbitMQ 	Előadás, magyarázat, példák	
9-10. hét: Valós idejű adatfolyamok <ul style="list-style-type: none"> • HTML5 multimédia támogatás: MediaStream, MediaRecorder • Hang- és képanyag streamelése WebSocketon keresztül • WebRTC: peer-to-peer hang- és kép streamelés 	Előadás, magyarázat, példák	
11-14. hét: Ismétlés, diák projektbemutatók	Projektbemutatók, értékelések, vita	
Könyvészet <ol style="list-style-type: none"> 1. Patrick Mulder, Kelsey Breseman. <i>Node.js for Embedded Systems: Using Web Technologies to Build Connected Devices</i>, O'Reilly, 2017. 2. Fernando Doglio. <i>Pro REST API Development with Node.js</i>. APress, 2015. 3. Vanessa Wang, Frank Salim, Peter Moskovits. <i>The Definitive Guide to HTML5 WebSocket</i>. APress, 2013. 4. Rohit Rai. <i>Socket.IO Real-Time Web Application Development</i>. Packt Publishing, 2013. 5. Alvaro Videla, Jason J. W. Williams. <i>RabbitMQ in Action: Distributed Messaging for Everyone</i>. Manning, 2012. 6. Salvatore Loreto, Simon Pietro Romano. <i>Real-Time Communication with WebRTC: Peer-to-Peer in the Browser</i>. O'Reilly Media, 2014. 		
8.2. Szeminárium / labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. hét: projektekkel és a félév struktúrájával kapcsolatos megbeszélés 2-5. hét: RESTful alkalmazás kialakítása 6-8. hét: Message broker és valós idejű kommunikáció beépítése 9-10. hét: A projekt fejlesztése 11-14. hét: Projektbemutatók, értékelés, visszajelzés	Példaprogramok tanulmányozása, laborfeladatok és projektbemutatók értékelése	

Könyvészet

1. W3Schools Online Web Tutorials: <https://www.w3schools.com/>
2. MDN Web Docs: <https://developer.mozilla.org/>
3. Getting started with RabbitMQ: <https://www.rabbitmq.com/getstarted.html>
4. Getting started with WebRTC: <https://webrtc.org/getting-started/overview>

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásaival

- A tantárgy tematikája nagy átfedést mutat az egyetemi oktatásban a fontosabb egyetemeken oktatott hasonló tematikájú tantárgyak tartalmával.
- A tananyagok kidolgozása a nemzetközileg legelismerettebb szerzők munkái alapján történt, az ajánlott könyvészet szintén a terület legrelevánsabb munkái alapján van összeállítva.
- A tantárgy keretein belül oktatott témák szükségesek a szoftverfejlesztői iparban történő elhelyezkedéshez, a cégek elvárják az ilyen jellegű ismereteket.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A kurzusokon bemutatott elméleti ismeretek megfelelő elsajátítása	Írásbeli vizsga (V)	30%
	A tanult elméleti ismeretek megfelelő gyakorlatba helyezése	Projektbemutató (P)	40%
10.5 Szeminárium / Labor	A tanult elméleti ismeretek megfelelő gyakorlatba helyezése	Laborfeladatok (L)	30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az átmenő jegy feltételei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az írásbeli vizsga (V) eredménye minimum 50%. • A projektbemutató (P) eredménye minimum 50%. • Az értékelések összegzése (V+P+L) minimum 50%.			

Kitöltés dátuma

.....

Előadás felelőse

Dr. Sulyok Csaba, tanársegéd

Szeminárium felelőse

Dr. Sulyok Csaba, tanársegéd

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

Dr. András Szilárd Károly, egyetemi docens